
Pleuritis Pleuresia

Autor:

Data de publicació: 16-10-2022

La pleuritis, també coneguda amb el nom de pleuresia, és una malaltia que consisteix en la inflamació de la pleura parietal (cobertura membranosa per sobre de la superfície interna de la caixa toràctica) i de la pleura visceral (cobertura membranosa dels pulmons), en general com a conseqüència d'una pneumònia . En trobar-se aquestes membranes en contacte amb els pulmons infectats, tendeixen a inflamar-se originant un dolor agut semblant al d'una punyalada, dolor que s'intensifica en inspirar profundament o en tossir.¹

[Anar a la navegació](#)[Anar a la recerca](#)

Pleuritis

Representació del pulmó humà en la qual s'indiquen les dues membranes pulmonars (parietal i visceral) que s'inflamen, desencadenant l'aparició de pleuritis.

Especialitat
pneumologia

Causes
Infecció viral , infecció bacteriana , pneumònia , embòlia pulmonar

Diagnòstic
Radiografia de tòrax , electrocardiograma (ECG), anàlisi de sang

Sinònims

Pleuresia

Avís mèdic

La pleuritis, també coneguda amb el nom de pleuresia, és una malaltia que consisteix en la inflamació de la pleura parietal (cobertura membranosa per sobre de la superfície interna de la caixa toràctica) i de la pleura visceral (cobertura membranosa dels pulmons), en general com a conseqüència d'una pneumònia . En trobar-se aquestes membranes en contacte amb els pulmons infectats, tendeixen a inflamar-se originant un dolor agut semblant al d'una punyalada, dolor que s'intensifica en inspirar profundament o en tossir.^{1?}

Índex

Causes

La pleuritis pot estar produïda per una infecció vírica, fúngica o bacteriana, tot i que també és bastant freqüent que aquesta dolència es produeixi per una causa no infecciosa com una embòlia pulmonar, quan un petit coàgul procedent de les venes profundes de la cama es desprèn i arriba als pulmons, lloc on ocasiona un bloqueig de l'aportació sanguínia d'una zona del pulmó , que té com a conseqüència que la pleura que el recobreix s'inflami i es torni dolorosa.

Ocasionalment, la pleuritis es pot originar per pneumònia, abscess pulmonar, bronquitis crònica, reumatisme articular, febre puerperal i escarlatina, traumatismes toràctics i cardiopaties. En molt rares ocasions l'origen de la pleuresia pot trobar-se en un tumor pulmonar que envaeixi la pleura.

Epidemiologia

La pleuresia és una malaltia que se sobrevé amb més freqüència a les estacions de primavera i hivern, tot i que en algunes ocasions pot que aquesta aparegui a l'estítol. El que la pleuritis se succeeixi amb més assiduitat a les dues estacions citades es deu a les baixes temperatures i a l'elevat grau d'humitat que hi ha a l'hivern, així com als bruscos canvis de temperatura que es produeixen a la primavera. A més, la pleuritis que es dona a les zones de muntanya orientades cap al nord i de clima extremadament fred sol ser endèmica, mentre que la que es produeix a l'hivern i a l'estiu és clarament epidèmica.^{2?}

El grup social més propens a contreure la malaltia són els adults; més concretament aquells que són de constitució prima o esbandida i que realitzen exercici físic diari (de fet aquesta dolència és molt pròpia dels esportistes). Per contra i encara que pugui semblar paradoxal, els ancians i els nens molt rarament pateixen aquesta afecció pulmonar. Una altra dada d'interès sobre la pleuresia va ser aportada pel metge Daniel Trillero, creador del Tractat de Pleuresia, que diu que quan la pleuritis ataca els adults de gènere femení és molt més perillosa que quan ataca els de gènere masculí.^{2?}

Classificació

En el camp de la medicina es distingeixen múltiples variants de la pleuritis, ja que aquesta dolència no sempre es manifesta amb un mateix quadre clínic. A continuació es fa una exposició de les pleuresies que amb més freqüència agafen el sistema respiratori humà.

Pleuritis seca o plàstica

Aquest procés se sol limitar a la pleura visceral i hi apareixen petites quantitats d' un líquid serós groguenc i adherències entre les superfícies pleurals. En la tuberculosi es produeixen adherències amb summa rapidesa i la pleura sol estar engrossida. En alguns casos, l' adherència i el dipòsit de fibrina poden ser de tal gravetat que causen un fibrotòrax, que dificulta en gran mesura les excursions pulmonars.^{3?}

Pleuritis exudativa o humida

Es caracteritza per la producció d' un exsudat inflamatori amb fibrina i de líquid en l' espai existent entre la pleura parietal i la pleura visceral, provocant l' adherència entre les dues fulles. Quan en la pleuritis humida es genera una gran quantitat de líquid, quantitat que pot oscil·lar entre els dos i tres litres, aquest exsudat pot acabar desencadenant una important limitació d'espai per al pulmó del mateix costat, dificultant el procés respiratori. En general, el líquid sol ser

reabsorbit en el curs de poques setmanes.

Quan aquesta classe de pleuritis no evoluciona favorablement, es pot produir una cicatrització del costat afectat. Aquestes cicatrius, que tendeixen a retreure's, són molt rígides i presenten un gruix de diversos centímetres. D'aquesta manera, en el costat afectat es produeix una rigidesa i una disminució d'espai de la caixa toràcica que fins i tot amb respiracions forçades serà incapaç de dilatar-se, per la qual cosa el pulmó d'aquest costat, encara que estigui sa, estarà limitat funcionalment. Com a conseqüència de la disminució de l'elasticitat del teixit cicatriu, la circulació pulmonar es veurà sotmesa a un major esforç, i es produirà una sobrecàrrega cardíaca.

Pleuritis supurativa o purulenta

És conseqüència d'una infecció bacteriana de la pleura i es caracteritza per la secreció de pus, el qual pot ser acumulat a la cavitat pleural.⁴ Es tracta d'un procés extens, amb una sèrie d'àrees tabicades, que afecta una gran part d'una o de les dues membranes pleurals. En alguns casos es pot produir un engrossiment considerable de la pleura parietal, i a més, si el pus no és drenat, pot dissecar la pleura fins a assolir el parènquima pulmonar, causant un pieneumotòrax amb fístula broncopleural, o fins i tot arribar a la cavitat pleural. En un menor nombre de casos, les substàncies purulentes dissequen la paret toràcica, originant el que s'anomena com a empiema. Finalment, les bosses de pus es poden transformar en cavitats d'abscessos de paret gruixuda, i quan l'exsudat s'organitza, es pot col·lapsar el pulmó i quedar aquest envoltat per una capa gruixuda i inelàstica.³

Pleuritis hemorràgica

L'origen d'aquesta varietat rau en les neoplàsies i en els processos tuberculosos, però el traç més característic d'aquesta variant és la presència d'eritròcits (també existeix fibrina i líquid) en la cavitat pleural. A diferència del que es coneix amb el nom d'hemotòrax, la pleura es veu afectada pel procés inflamatori i el líquid es va acumulant lentament amb el pas del temps.⁴

Colònies de *Mycobacterium tuberculosis* sobre un medi de cultiu.

Pleuritis tuberculosa

Aquesta varietat pleurítica consisteix en la infecció de la cavitat pleural per *Mycobacterium tuberculosis*, que en general apareix després de la primoinfecció tuberculosa. Es manifesta per mitjà d'un vessament pleural, que en la major part de les ocasions és unilateral i d'aspecte serofibrinós, amb un elevat contingut proteic. La magnitud del vessament i la inflamació no estan directament vinculats a la quantitat de bacils existents, atès que en la seva patogènia es troba implicada una reacció immunitària mediada per limfòcits T, que condueixen a l'extensa inflamació i a la formació de granulomes.⁵

Altres variants

A més de les variants de pleuresia que s'han esmentat, n'hi ha moltes que es presenten amb una freqüència molt menor, però que no per això tenen menys importància:

Pleuritis diafragmàtica: és una varietat greu de la pleuresia aguda, que es limita a la zona de membrana que entapissa la cara superior del diafragma, caracteritzada per l'aparició o recrudiment dels símptomes febrils, disneics o dolorosos, existint de forma continuada un punt dolorós en el trajecte del nervi frènic al coll.⁵

Pleuritis enquistada: és aquella en què el vessament es troba contingut en petites bosses formades per neomembranes fibrinoses que comparteixen l'espai pleural.

Pleuritis gangrenosa: és una varietat greu que consisteix en la presència de gangrena en la pleura, i comunament, en el pulmó. Es produeix com a conseqüència de la penetració de gèrmens anaeròbics en l'aparell respiratori.

Pleuritis mediastínica: causa una inflamació localitzada en la part de la pleura que limita amb el mediastí, generalment en la porció posterior.

Pleuritis metaneumònica: és una variant de la pleuresia purulenta que es deu a la intervenció del pneumococ.

Sintomatologia

Els símptomes que pot presentar una persona atapeïda de pleuresia depenen de si la pleuritis és seca o humida, tot i que algunes manifestacions, com les tos, la febre i el dolor al costat afectat són compartides per ambdues variants.

Símptomes de la pleuritis seca

Aparició sobtada de dolor toràcic, molt sovint de caràcter punyent, que es pot veure incrementat ostensiblement si el pacient té tos, estornuda, respira profundament o realitza moviments bruscos amb el pit.

Dolor continuat a les espatlles i zones circumdants, produït per l'irradiació del dolor toràcic.

Dolor en variar la posició del cos.

Disnea (dificultat respiratòria) més o menys intensa.

Lleuger augment de la temperatura corporal o febre elevada.

Tos seca i irritativa.

Manca de vigor i pèrdua de l' apetit.

Símptomes de la pleuritis humida

Dolor toràcic lleu o inexistent, ja que encara que pugui semblar paradoxal, la secreció de líquid provoca que les fulles pleurals se separin i no estiguin en contacte.

Disnea (dificultat respiratòria) bastant intensa.

Aparició de taquipnees (acceleració del ritme respiratori) amb regularitat.

Coloració blavosa, negruzca o lívida de la pell en algunes parts del cos; és el que es coneix amb el nom de cianosi.^{6?}

Notable augment de la temperatura corporal, que pot anar acompanyat de crisis febrils sobtades.

Tos seca i irritativa.

Manca de vigor i pèrdua de l' apetit.

Diagnòstic

Mitjançant l' aplicació de la pleuroscòpia, també coneguda amb el nom de toracoscòpia, el facultatiu realitzarà una exploració de la cavitat pleural mitjançant un aparell proveït d' un dispositiu òptic denominat pleuroscopi. Quan es tracta de pleuritis d' etiologia imprecisa, l' exploració es completa amb una biòpsia de la pleura parietal).^{7?}

Tractament

El tractament de la pleuritis està orientat de cara a la malaltia subjacent (vegeu Etiologia), de tal manera que són múltiples les formes amb què es pot atallar aquesta dolència.

Infecció bacteriana i viral

La pleuresia originada per una infecció bacteriana és tractada amb antibiòtics i en alguns casos serà necessària la cirurgia per drenar tot el líquid infectat que es troba allotjat a la cavitat pleural, per mitjà d'una punció.

No obstant això, si la pleuritis està causada per un virus no necessita que sigui tractada amb cap mena de medicaments, ja que aquesta tendirà a desaparèixer amb el pas del temps, el qual variarà depenent de les característiques del sistema immune de cada persona.

Mitigació del dolor i de la tos

Per reduir el dolor toràcic i el dolor irradiat a altres zones del cos, com el coll o les espatlles, s'empren analgèsics

(com l'acetaminofèn) i medicaments antiinflamatoris no esteroïdeus (com l'ibuprofèn o la indometacina), generalment en els casos de pleuritis seca. En cas que no sigui possible alleujar el dolor, caldrà bloquejar els nervis intercostals.

Si la tos irritativa no remet amb remeis casolans i infusions antitusígenes, que és el més probable, s'ha de recórrer a l'administració d'antitusígens més actius, com pot ser el cas de la codeïna. (Antitusigè més fort)

Referències

- ? Rubenstein, David; Smith, Andrew; Wayne, David. Nova Enciclopèdia Mèdica Familiar. Barcelona: Orbis, 1987. ISBN 84-7634-968-8
- ? Saltar a:un b Quarin, Jose; Lavedan, Antonio (1807). Promptuari de Medicina Pràctica o Clínica. Madrid.
- ? Saltar a:un b Bherman, Richard; Kliegman, Robert; Jenson, Hal (2004). Nelson Tractat de Pediatria. Barcelona: Elsevier España. ISBN 9788481747478.
- ? Saltar a:un b «Pleura i Mediastino». scribd.com. Consultat el 17 de gener de 2009.
- ? Saltar a:un b «Pleuritis». iqb.es. Consultat el 16 de gener de 2009.
- ? Article Pleuresia de la pàgina web www.medlineplus.com. Data de consulta 29 de desembre de 2008.
- ? Batlló, Juan; Forns, Juan; White, Raymond. Semiologia mèdica i tècnica exploratòria. Barcelona: Elsevier España, 2001. ISBN 978-84-458-1080-4

Control d' autoritats

Projectes Wikimedia

Dades: Q55998

Multimèdia: Pleurisy / Q55998

Identificadors

BNF: 119818019 (data)

LCCN: sh85103500

NDL: 00569657

Diccionaris i enciclopèdies

Britannica: url

Identificadors mèdics

DOID: DOID: 10247

CIE-10: J90

CIE-9-MC: 511.8

CIE-10-MC: R09.1

CIAP-2: R82

OMIM: 187300

DiseasesDB: 29361

MedlinePlus: 001371

MeSH: D010998

UMLS: C0032231